

Назва. Нелінійні моделі економічної динаміки

Тип. Базова.

Рік навчання. 2019–2020.

Семестр. II.

Кількість кредитів ЄКТС. 5.

ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Полякова О.Ю., к. е. н., доц.

Результати навчання.

- здатність розрізняти та характеризувати типи поведінки систем, здійснювати класифікацію характеристик економічної системи; оперувати основними методами дослідження складних динамічних економічних систем, застосовуючи релевантну інформацію та методи моделювання нелінійних систем;
- здатність оперувати знаннями сучасного інструментарію дослідження циклічних та кризових явищ у соціально-економічному розвитку, науково обґрунтовувати тенденції та характер розвитку економічних систем
- здатність оперувати знаннями сучасного інструментарію дослідження кризових та катастрофічних явищ у соціально-економічному розвитку, науково обґрунтовувати тенденції та характер розвитку економічних систем;
- вміти здійснювати класифікацію характеристик економічної системи; проводити порівняльний аналіз методів прогнозування; оцінити якість функціонування ієрархічної економічної системи; визначити катастрофічні зміни в економічній системі, які описуються рівняннями динаміки; визначити джерела структурних катастроф в ієрархічній економічній системі; дослідити та проаналізувати комплекс моделей складної економічної системи;
- здатність оперувати знаннями сучасного інструментарію дослідження хаотичних та стохастичних явищ у соціально-економічному розвитку, науково обґрунтовувати тенденції, характер розвитку та можливості управління економічними системами з хаотичною поведінкою;
- здатність оперувати знаннями сучасного інструментарію дослідження макроекономічних процесів у глобалізованому світі із застосуванням новітніх підходів до моделювання, аналізу та прогнозування розвитку економічних систем, аналізу макроекономічної політики країн світу;
- знати структурні та динамічні характеристики економічної системи; моделі прогнозування характеристик економічної системи; основні методи оцінки якості функціонування; методи оцінки структурних змін; методи дослідження та моделювання складних соціально-економічних систем;
- здатність обґрунтовувати власну думку із застосуванням наукової, статистичної інформації та логічних висновків;
- здатність критично обмислювати події та об'єктивну інформацію щодо соціально-економічного стану країни;
- бути ознайомленим з сучасними напрямками розвитку економічних, математичних теорій та парадігм, які використовуються для дослідження якісних характеристик динамічних економічних систем.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. "Вища математика", "Моделі економічної динаміки", "Моделювання економіки", "Економічна кібернетика".

Зміст.

Об'єкт, предмет і метод економічної динаміки. Рівновага та стійкість динамічних систем в економіці. Теорії та моделі економічних циклів та криз.

Нестійкість, нелінійність та невизначеності економічних процесів. Синергетичний підхід до моделювання й аналізу економічних процесів. Хаотична поведінка нелінійних динамічних економічних систем. Сучасні підходи до моделювання нелінійної макроекономічної рівноваги. Моделі економічних змін та їх аналіз

Рекомендовані джерела.

1. Клебанова Т. С. Моделирование экономической динамики: Учебное пособие / Т.С. Клебанова, Н.А. Дубровина, О.Ю. Полякова, Е.В. Раевна, А.В. Милов, Е.А. Сергиенко. – Харьков: Изд. дом "ИНЖЭК", 2004. – 244 с.
2. Колемаев В. А. Математическая экономика: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 240 с.
3. Лысенко Ю. Г. Экономическая динамика / Ю.Г. Лысенко, В.Л. Петренко, В.К. Тимонин, А.В. Филиппов. – Донецк: Изд-во ДонГУ, 2000. – 176 с.
4. Никайдо Х. Выпуклые структуры и математическая экономика. – М.: Мир, 1972. – 520 с.

Додаткова

1. Агапова Т.М. Динамические системы в экономике / Т.М. Агапова, Д. Бехренс, Д. Курран. – Донецк: Изд-во ДонГУ, 2000. – 140 с.
2. Аллен Р. Математическая экономика. / Пер. с англ. – М.: Изд-во иностранной литературы, 1963. – 599 с.
3. Гранберг А.Г. Динамические модели народного хозяйства. – М.: Экономика, 1985. – 240 с.
4. Доугерти К. Введение в эконометрику. – М.: ИНФРА перевод с англ., 1997. – 324 с.
5. Дьяконов В. Математические пакеты расширения MATLAB. Специальный справочник / В. Дьяконов, В. Круглов. – СПб: Питер, 2001. – 568 с.
6. Замков О. Математические методы в экономике / О. Замков, Ю. Черемных – М: "Дело", 2003. – 326 с.
7. Каллан Р. Основные концепции нейронных сетей. – М.: Издательский Дом "Вильямс", 2001. – 284 с.
8. Капица С.П. Синергетика и прогнозы будущего / С.П. Капица, С.П. Курдюмов, Г.Г. Малинецкий. – М.: "Финансы и статистика", 2002. – 214 с.
9. Костюк В. Н. Теория эволюции и социоэкономические процессы. М.: Инфра-М, 2000. – 368 с.
10. Круглов В. Искусственные нейронные сети / В. Круглов, В. Борисов. – М.: Высшая школа, 2002. – 274 с.
11. Круглов В. Искусственные нейронные сети / В. Круглов, В. Борисов. – М.: Высшая школа, 2002. – 274 с.
12. Лук'яненко І. Економетрика: Теорія та практика / І. Лук'яненко, Л. Краснікова. – К.: Знання, 1998. – 493 с.

13. Милованов В. П. Неравновесные социально-экономические системы: синергетика и самоорганизация. – М.: Знание, 2001. – 264 с.
14. Перегудов Ф.И. Введение в системный анализ: Учебн. пособие для вузов / Ф.И. Перегудов, Ф.П. Тарасенко. – М.: Высш. шк., 1989. – 368 с.
15. Петерс Э. Хаос и порядок на рынках капитала. Новый аналитический взгляд на циклы, цели и изменчивость рынка. – М.: Мир, 2000. – 332 с.
16. Постон Т. Прикладная теория катастроф / Т. Постон, И. Стюарт. – М.: Мир, 1985. – 648 с.
17. Пригожин И. Порядок из хаоса. Новый диалог человека с природой / И. Пригожин, И. Стенгерс. – М.: Прогресс, 1986. – 432 с.
18. Сидоренко В. Н. Системная динамика. – М.: МГУ “ТЕИС”, 1998. – 208 с.
19. Смирнов А. Д. Лекции по микроэкономическому моделированию. – М.: Наука, 2000. – 344 с.
20. Уотшем Т. Количественные методы в финансах / Т. Уотшем, К. Паррамоу. – М.: «Дело» 1999, – 556 с.
21. Форрестер Дж. Индустриальная динамика. – М.: Мир, 1965. – 348 с.
22. Форрестер Дж. Мировая динамика. – М.: Наука, 1978. – 324 с.
23. Цисарь И. Ф. Компьютерное моделирование экономики / И. Ф. Цисарь, В. Г. Нейман – М.: Диалог – МИФИ, 2002. – 304 с.
24. Яковлев А. Валютные фьючерсы: пределы развития / А. Яковлев, В. Бессонов. Коммерсантъ, № 7. – С. 70–73.
25. Cagan P. The monetary dynamics of hiperinflation // Studies in the Quantity Theory of Money / Ed. Friedman Milton. – Chicago: University of Chicago Press, 1956.

Методи навчання.

Лекції та лабораторні заняття з використанням ППП та інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування);
- підсумкова контрольна робота
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання. Українська.